

SOPRONI UJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Ujság“, az „Oedenburger Zeitung“ kibővítést képezvén külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter Alfrédnél, várkerület 121. szám.
Távbeszélő 25. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik.
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.
Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

A liberálizmus egy cseppje.

Sopron október 8.

Ama bizonyos olajcsepphez, melyet gróf Apponyi Albert nyikorgó pártgépezetére csepegtetett, egy másik csepp járult: a liberálizmus éltető nedűjének egy parányi cseppje.

Most, hogy az egyházjogi törvények életbe léptek s daczára a mérhetetlen gyűlöletnek, vad izgatásnak és keresztes hadjáratnak, mely a szabadelvűség ellen még az utolsó pillanatban is vívatott s az ellentállás hevében még a legszentebb vallási és egyházi érdekek is saját szolgálk által profanálva lettek, a törvények végrehajtása minden nagyobb és megzavaró akadály nélkül biztosítva lón, jónak látta Apponyi pártja is, hogy az ország józan és felvilágosodott közvéleményéhez egy kissé, habár lassu tempóju és szörnyen óvatos lépésben is közeledjék.

Ez az a bizonyos újabb csepp. Horánszky Nándor, a nemzeti párt elnöke ugyanis a pártvezér jelenlétében megnyugvást ajánlott a pártnak s arra kérte, hogy holmi reakzionális tervekkel hagyjon fel, vagyis magyarán mondva: a néppárti kaczerkodással jó lesz szakítani.

Igen, ha lehet! Mindenesetre okos és hazafias dolog volt a nemzeti párti Janus-arczot egyszer már a liberálizmus felé fordítani. De sajnos, mi Horánszky nyilatkozatát, ha jóhiszeműségét nem is vonjuk

kétségbe, erőltettnék tartjuk s féltő, hogy az egy csepp nagyon hamar felszikkad, elpárolog, vagy pedig mégis csak beleolvad, összevegyül abba a temérdek szentelt vízbe, melyet a párt tagjainak felerésze, sajtója majdnem kizárólag és kedves szomszédja a klerikális néppárt naponkint jó ideje használtak, szétöntettek, fejükre hullattak és tisztátlan vegyelemekkel összekeverték.

A nyilatkozatot erőltettnék tartjuk. Eltekintve ugyanis attól, hogy ily nagyfontosságu, a párt egész jövőjére kiható deklarációnak megtételére első sorban maga a pártvezér a hivatott, vagy legalább is azt bizonyos ünnepélyes formában kell manifesztrálni, bizonyos az, hogy a klub őszi megnyitó ülésén a párt tagjai csak kis számban jelentek meg, hogy az elnöki kijelentésnek megfelelő parthatározat nem hozott s a kijelentést a pártnak bár elnöke, de oly tagja, ki a párt liberálisabb irányu részéhez tartozik, tette s végre maga a kijelentés egy beszéd tag keretébe illesztetvén, inkább a változatlan helyzet elfogadásának szükségességére, mint a párt további akeziójában a liberális szellem befogadása és ápolására utalt, tehát határozott pártprogrammal nem szolgált. A ki Apponyi személyes pártjának belviszonyait ismeri, az jól tudja, hogy Apponyi időnkénti változandósága és gyakori határozatlansága onnan ered, hogy pártjában hol a klerikális hajlamu, hol meg a liberális hajlamu

rész emelkedik tulsulyra, legtöbbször pedig a kettőnek vetőlkedése folytán eldöntetlenül hagyatik a fennforgó kérdés.

Most ugy látszik a liberálisok lelkiismerete dominált és a vezér hallgatagon türte és simán elfogadta azt az irányt, de hogy meddig, az már más kérdés és mi bizonyosra vesszük, hogy ez a mostani erőltetés ellentétes visszahatása csakhamar és rövidebb idő alatt, mint gondolják, be fog következni, mert a pártnak 37 oly tagja van, a kik csak a klérus támogatásával jutottak mandátumhoz, a kik a revizióra ígéretet tettek és a kik a néppárt támogatását abszolute nem nélkülözhetik. Ezek Horánszky beszédének váratlansága folytán a meglepetés hatása alatt hallgattak ugyan, de hogy most a kulisszák megett mi történik s a czáfolat, vagyis az ellensúlyozás nem történik-e meg, talán éppen a vezér részéről, a katolikus Jászberényben, az nyílt kérdés marad.

Hogy pedig Horánszky beszéde nem képezi az egész párt meggyőződését, azt igazolják a párt lapjainak kommentárjai, de igazolják a következmények. Mert bármint reménykednek is sokan abban, hogy az egyházjogi törvények végrehajtásával s a még függőben levő kérdések megoldásával a béke és engesztelődés helyreáll, a mi felette kívánatos is lenne, mi ebben kételkedni merünk és pedig két okból. Először mert a néppárti izgatásokat többé elnyomni nem lehet s így a klerikális

TÁRCZA.

Mocsy Klára mátkasága.

A „Soproni Ujság“ eredeti tarczaja.

Írta: Dr. B-y Gusztáv.

(Folytatás.)

Mocsy Klára már rég eljászotta gyermek-játékait. S már több ízben volt reménytelenül szerelmes. Vesztett remény után újra reményt nyerve, már harmadszor tért vissza a zárda küszöbéről. S hogy most legutóbb nem lett apáczává, annak egyetlen oka az, hogy Gál Lajos özvegy emberré lett. Klára tehát abba vetette összes bizalmát, hogy Lajost megfogja hódítani. Ez hazard játék, majd megfogjuk látni a végét.

Az első lépés, mint említém, egy névtelen levél volt, melynek rövid tartalma ez:

Gál ur! Ha derék leányokkal akar megismerkedni, úgy menjen el vasárnap délelőtt Mocsyékhez. Ott aztán igazán derék leányokkal ismerkedhetik meg.

Gál megkapta a névtelen levelet, azonban a legkisebb gondja sem volt az abban kívántaknak megfelelni. Hiába számlálta Klára téli felöltője gombjain, hogy eljön... nem jön... eljön... stb. Bár a gombok minduntalan Gál eljövételét jósolták, az még sem kereste fel Mocsyékát. Ő is úgy gondolkozott, hogy az okos ember nem hallgat az ilyen levelekre.

Egy későbbi névtelen levél már határozottabb találgatást kíván. A harmadik, negyedik és a többi névtelen levél tartalmának idézésével azon-

ban nem akarom untatni önöket. Ezekről csak annyit jegyez meg, hogy mind oda ezélokztak, hogy Gál Lajost és Mocsy Klárát valamiképp egymás közelébe hozzák.

A névtelen levelek azonban alig vitték előbbre Klára ügyét. Ámbár Gál már-már érdeklődni kezdett iránta. A kávéházban sokat levegettünk a névtelen levelek felett, találgatva írójuk nevét. Akadt a társaságban olyan ur is, a ki eltalálta, s fogadást ajánlott reá, hogy igaza van.

A névtelen Klára azonban minden buzgó-sága daczára sem volt képes megismerkedni Gállal.

Más eszközöz kellett folyamodni. A jámbor lélek olvasta az új testamentumban, hogy Krisztus urunk mennyire népszerű lett a gyermekek által. Egy idő óta tehát örömmel vallá jelszavául, hogy: „Engedjétek hozzám a kisdede- ket.“ Persze Klára e szép jelszót csak Gál gyermekeire alkalmazta. Magához csalogatván a kicsi Gál Lajoskát és a kis Gítúst. A gyermekek pedig ettől az időtől kezdve gyakran szenvedtek gyomororrágásban.

A szeretettel vegyes ezukor daczára is Klára sajnálattal tapasztalta, hogy Gál alig érdeklődik iránta.

Ekkor már az erdőn a fák zöldelni kezdtek. A hegyoldalról lesiető kicsi esermelyek messze levitték azt a havat, a mely már olyan régen fedte a földet. Szóval tavaszodni kezdett. A fecske is visszatért elhagyott tészkebe. A pacirta megszólalt a magasban. A nap sütötte hegyoldalokon,

a zöldelő fűben már-már virítani kezdett a pompás illatu szerény kis ibolya. Klára a mint megpillantotta az első ibolyát, rögtön Gál Lajosra gondolt és elmondta önmagában, hogy „ezek a szerény kis virágok hivaták tolmácsolni érzelmemet „Ő“ előtte.“

Egy szép tavaszi reggelen, amikor a nap egész pompájával, fényével s életet lehelő sugaraival bearanyozta a tájat, Gál Lajos kellemes ibolya illatra ébredt fel. Mikor felkelt, körülnézett, az ágyától nem messze elhelyezett kicsi asztalkán egy ibolya csokrot pillantott meg. Hogy a csokor honnan került oda, arról fogalma sem volt, de nem is kutatta az eredetét, mert bizonyosra vette, hogy a gyermekei lepték meg vele.

Minél jobban közeledett a tavasz a nyár felé, a kertekben, a mezőn, a réten annál több és szebb virág nyílt. Gálék pedig szintén pompásabbnál-pompásabb csokrokat kaptak. Gál Magda, Lajosnak huga, ki egyszersmind nevelő anyja volt a kis árváknak, akaratlanul is azt kezdte hinni, hogy a csokrok neki szólnak. Csak azt nem tudta elképzelni, hogy ki küldözgeti, mert abban az időben senki sem udvarolt neki. Miután pedig nő volt, a kíváncsiság szörnyen bántotta. Ki akarta mindenáron fűrkészni, honnan erednek a csokrok. Kutatott! Végre nagy sajnálatára rájött, hogy Klára küldi, s eleinte elég naiv volt azt hinni, hogy neki küldi.

(Folytatása köv.)

irány politikai szereplése csakis akkor fog végleg megszűnni, ha az általános választásoknál csufos bukást szenved; a második ok pedig az, hogy még sok az egyházi érdekeket érintő kérdést kell a szabadelvűség jogos igényei és egyenlőségi elvei szerint megoldani, mert az elért vívmányok megkövetelik a további, ha nem is túlzottan radikális, de józan és az állam tekintélyét minden irányban biztosító haladást.

Igy tehát uralkodni fog tovább is, jó sokáig a két ellentétes szellem minden politikai kérdésben; a nemzeti párt e szerint azzal az egy csepp liberálizmussal nem érheti be!

Politikai hírek.

Sopron, október 8.

A király hadparancsa. Ő császári és apostoli királyi felsége által a folyó évi őszi fegyvergyakorlatok befejezte alkalmával kibocsátott „Hadparancs”-ot illetően a „Reichswehr” október 2-án kelt 823. számában „Paritát” ezim alatt a többi közt a következőket közlésezi:

„A hadparancs, melyet ő császári és apostoli királyi felsége az összes haderő számára kibocsátott, a magyar hivatalos lapban teljes huszonnégy órával előbb jelent meg, mint a hadsereg és mindkét honvédség „Rendeleti Közlöny”-eiben.”

Azon tény, miszerint ugy a „Verordnungsblatt für das k. und k. Herr”, Personal-Angelegenheiten, 37. száma, mint a „Rendeleti Közlöny” a magyar királyi honvédség számára” 40. száma, végre a „Budapesti közlöny” 224. száma is, mely számok az említett hadparancsot tartalmazzák, mind szeptember 28-iki kelettel jelentek meg, eléggé bizonyítja, hogy a „Reichswehr” érintett közleménye, mint az abban foglalt többi fejtegetések is, az igazságot teljesen nélkülözik.

A Közigazgatási bíróságról szóló javaslat változatlan alakban kerül a képviselőházban tárgyalásra. Az a híresztelés tehát hogy a belügyminiszter az első folyamodású bíróságot a javaslatból kihagyja és a hatásköri részen is változtatni fog, nem felel meg a valóságnak. A kormány ragaszkodik a javaslat teljes szövegéhez, minthogy azonban nemesak az egész ellenzik, de a szabadelvű párt egy része is aggodalmakat táplál az első folyamodású bíróságnak olyatén szervezése ellen, hogy a főispán legyen a bíróság elnöke, a kormány előre ki fogja jelenteni, hogy e kérdésben aláveti magát a Ház többsége határozatának és bele fog egyezni abba is, hogy az első folyamodású bíróság szervezése ezuttal egészen mellőztesse és csupán a legfelsőbb közigazgatási bíróság állítsassék fel.

Változások a román kormányban. Carp, Marghiros és Germani, a három junimista miniszter belátván, hogy az eddigi koalíció a konzervatívokkal nem tarthatja fenn magát, tényleg visszalépett. A jövő választásokat tehát konzervatív kormány fogja vezetni. A reformirány barátai noha nagyon sajnálják azon miniszterek visszalépését, kiknek Románia a legcélszerűbb modern alkotásokat köszöni, mégis helyeslik visszalépésüket, mert nem szerették volna, ha a koalícióban lejárnák magukat és mert ugy vannak meggyőződve, hogy a jövő mégis csak a junimistáké.

A bosnyákok a király előtt. Mint értesülünk, a király zágrábi tartózkodása alatt, a felség előtt tisztelgő küldöttségek sorában megjelentek a bosnyákok is.

Közigazgatási bizottsági ülések.

I. A megyénél.

A mai közigazgatási bizottságnak a tárgysorozatán nem volt semmi, a mi nagyobb várakozásokat keltett. Az ülés hangulata sem volt olyan, a mely minden csekélységbe belekapaszkodott volna: gyorsan és majdnem minden vita nélkül intézték el az egyes pontokat. Az ülés

főképpen az útügyek domináltak, a mi miatt valóságos zuhataga a kérvényeknek borította el a zöld asztalt. De ezeket is letárgyalták minden főnnakadás nélkül.

Az ülésen Simon Ödön főispán elnökölt. Először azzal a leirattal foglalkoztak, a melylyel a sopron-esorna-szombathelyi közlekedés hiányos volta miatt felterjesztett határozatra választott a kereskedelemügyi miniszter. Leiratában elmondja, hogy Szombathelyen ugyis 5 1/2 óráig tartózkodhatik az utas, s így elég van téve a helyi érdekeknek.

A miniszter leiratát tudomásul vették, valamint a pápa-esornai vasút politikai bejárásáról szóló jegyzőkönyvet is.

A következő pont Udvard község hidjával foglalkozott. A hid felépítési költségeihez a megye megígérte 300 firttal való hozzájárulását. A hid föl is épült, azonban a vármegye közigazgatási bizottsága arra való tekintettel, hogy ez sokkal gyöngébb konstrukcióval készült el, mint kellett volna, visszavonta a 300 firt segélyt.

Itt következtek az egyes községek kérvényei, a mik az alispán ama határozata ellen felebbezték, amelylyel a vármegyei közutak fentartására egyes összegeket kírított az érdekelte községekre. Ezeknek nagy részét, így Doborján, Loesmánd, stb. községek felebbezéseit elutasították. Felső-, Közép- és Alsó-Pulyának árvíz által megrongált hidja javítására 1000 forint segélyt, s az útalap terhére 567 forint kölcsönt juttatnak.

Elég érdekes volt az árpási hid ügye, a melynek vámszedési jogáról, mint annak idején ugyis bőven megírtuk, a Rábaszabályozási Társaság lemondott. Augusztus 22-én volt ebben az ügyben a helyszíni tárgyalás, a melyen Baán dr.-on kívül Győrmege alispánja is részt vett. Sopronmege alispánja döntött ebben az ügyben, még pedig a Rábaszabályozási Társaság érdekeire kedvezőtlenül.

Az alispán 66% hozzájárulási költséget hátrított a Társulatra, a mi ellen ez felebbezett, de a közig. bizottság megerősítette az alispán határozatát.

Ezután néhány mezőrendőri kihágásban hozott elsőfoku ítéletnek a megfelebbezése következnek, a miket részint megváltoztatnak, részint elvetnek. Ruszt sz. kir. városnak a behajthatatlanná vált utadók leírása tárgyában betejesztett jelentését tudomásul veszik.

Stróh Dávid, akinek a személgödör ügye a mult közigazgatási ülésen akkora port vert fel, felebbezett a közigazgatási bizottság ismert határozata ellen. Irásait felterjesztik a miniszteriumhoz.

Itt következett az alispán havi jelentése. A köz- és vagyonbiztonság, a közegészség kedvező volt; a közigazgatás menetét sem zavarta semmi. A mult hónapban összesen 1904 ügydarabot intézett el az alispáni hivatal.

A jelentés után, a melyet tudomásul vettek, Domnanovits apát interpellálta meg az alispánt a tárgyban, vajjon ki tüzi ki az esketés óráját: az anyakönyvvezető-e vagy a jegyesek.

Baán dr. alispán azonnal felel s elmondja, hogy az anyakönyvvezető rendes körülmények közt a hivatalos órájában köteles elvégezni az esketést, azonban ha a jegyesek más idő kitézésében megegyeznek, akkor semmi kifogás nincs az ellen.

A szakjelentések tudomásul vétele után az ülés véget ért.

II. A városnál.

A városnál is nagyon csendes mederben folyt le a közigazgatási bizottság mai ülése. Kedélyes szívarszó mellett vették a városatyák tudomásul a miniszteri rendeleteket, amik az ülés fő kontingensét szolgáltatották. Kis élénkséget csak az anyakönyvvezető-helyettes, Weinberger Gusztáv lemondása öntött az ülésbe. Itt megragadta az alkalmat Póda Endre, hogyha csak közvetve is, de kis oldalrugást mégis tegyen az átkos állami anyakönyvvezetésen.

Az ülés, amelyen Simon főispán elnökölt, d. u 3 órákor kezdődött. Először Printz dr. h.

polgármester olvasta fel havi jelentését, a melyben elmondta, hogy a közigazgatás menete, bár a mult hónapban huzekoldkodtak át a város hivatalai az új városházába, megakasztva nem volt. A közbiztonsági állapot sem hagyott sok kívánni valót hátra.

Utána Reichenhaller dr. referálta el az e hónapban beérkezett miniszteri rendeleteket. Igy a kereskedelmi miniszter a Déli Vasutba beágazó Lenck-féle brennbergi iparvasút közigazgatási bejárásának jegyzőkönyvét tudomásul vette. A Trogmayer- és Illiás-féle házak kisajátítására vonatkozólag a belügyminiszter megengedte a városnak, hogy az utezanyításra szükséges előkészületeket a kisajátítás megkezdése előtt megtegye. A tengeri hajókon történt születések és halálazások nyilvántartására nézve is jött miniszteri leirat.

Majd pár kevésbé jelentékeny rendelet után, amik a kazánvizsgálatokra és az utadó behajtásánál fölmerült akadályok leküzdésénél a csendőség közbelépésére vonatkoztak, sorra következett az a miniszteri rendelet, a mely Finck fegyelmi ügyének a beszüntetését rendeli el. Ezzel kapcsolatban a bizottság felhívja a hely. polgármestert, hogy azon ügyekről, a mik miatt a fegyelmi eljárás megindított, minél előbb jelentést terjeszzen elő.

Itt megemlíthetjük, hogy Kánia József dr. újra betejesztette azt az interpellációját, vajjon átadta-e már Finck volt polgármester az iratokat a városnak? Printz dr. h. polgármester azonnal felelt, s konstátálta, hogy az iratok egy része már nála van, a másik részt pedig Finck a jövő hét folyamán fogja hozzá juttatni.

Az egyedüli vita tárgya: Weinberger Gusztáv helyettes anyakönyvvezető lemondása került most sorra. Weinberger lemondó iratában hivatkozik arra az óriási munkára, a mely alatt majdnem összeszeroskadtak s a mely annyira igénybe veszi az idejét s a munkarejét, hogy a városnál viselt hivatalát kell elhanyagolnia. Kéri, hogy a város felmentése iránt írjon fel a belügyminiszterhez s ajánlja a kormányban, hogy a munkahalmazra való tekintettel állandó anyakönyvvezető-helyettest nevezzen ki.

Reichenhaller dr. főjegyző pártolja a kérvényt s ajánlja, hogy új első osztályú irnoki állást szervezzenek, s a 11 irnok közül válasszassák a hely. anyakönyvvezetőt.

Nelky József nem tartja az indítványt elfogadhatónak. Igy Kánia József dr. sem, aki önálló anyakönyvvezetői hivatal létesítését óhajtja.

Póda Endre apátplébános is ilyen irányban beszél. Előre tudta, hogy így nem tehetnek az anyakönyvvezetők eleget végtelen fontos hivatásuknak. Fizikai lehetetlenség, hogy városi hivatalnokok, rendes elfoglaltságukon kívül vagy 1000 órát szenteljenek az anyakönyvvezetésnek.

Gebhardt József edemre nézve egyetért, de a formai elintézés illetőleg nem. Október 8-án irjanak fel azon szervezet ellen, a mit maguk javasoltak? Sokkal hatásosabban kérhetik majd a miniszteriumtól ezeknek a beteg állapotoknak az orvoslását, ha az anyakönyvi felügyelő személyesen győződik meg róluk s ő is hozzájárul a város kérelméhez.

A szavazás Gebhardt József indítványát vitte nagy szótöbbséggel keresztül.

A vitát a rendes havi jelentések, így a közegészségügyi állapotokról, a közbiztonságról, majd az adók befolyásáról követték, a miknek a hozzászólás nélkül való elfogadása után az ülés délután fél 5 órákor véget ért.

Napi hírek.

Sopron, okt. 8.

— **Az adófelszólamlási bizottság** holnap délelőtt 9 órákor kezdi meg tárgyalásait, a melyek során megvitatták az össze beadott felszólamlásokat. A tárgya-

lások több napra huzódnak. Figyelmeztetjük az érdekelteket, amennyiben személyesen kívánának a bizottság előtt megjelenni.

— **Egyezerkétszáz forint.** Mi is köztöltük azt a hit, a mely szólott Steiner Györgynek interpellációjáról abban az ügyben, a melyben szerepel a marhavásár mérlege, meg a szállító Schemper cég és a ki nem fizetett 1200 forint. Hogy Steiner ur, aki bizony lelkiismerettel gondol a városi ügyekre, nem hagyhatta szó nélkül azt, hogy az 1893-ban szállított marhavásár mérleg még ma sincs kifizetve, mi koncedáljuk; de biztosíthatjuk az érdekelt tisztviselőket, az interpelláló, meg a magunk részéről is, hogy még feltevésben sem volt szó rossz szándékról, vagy gyanúsításról. Különben ezt maguk a tények is kizárják, a melyek a következők: 1893-ban megrendelt a város a bécsi Schemper-czégnél egy marha-mérleget 1200 forintért; a cég felállította a megrendelt tárgyat, de mivel arra 1893-ban nem volt fődözet, a tanács utasította az illetékes osztályt, hogy gondoskodjék 1894-ben a kellő összeg előirányzatáról. Ez is megtörtént. A szállító cég azonban nem prezentálta számláját, illetőleg nem jött a pénzért és így 1894. év folyamán azt kifizetni nem is lehetett. Most az a kérdés, hogy hol van az előirányzott 1200 forint? No, aki ezt kérdezi, az elárulja naivul, hogy nem tudja milyen a városi pénzkézeltés, nem tudja, hogy ott az előirányzott összegeket nem vinkulálják zsebkendőbe, hanem minden bevétel egy kasszába folyik és minden kiadás abból kerül ki; nagyon természetes, hogy az előirányzott 1200 forint nem maradt a kassa sarkában várni a míg Schemper jelentkezik, hanem beleolvadt az év végén talált pénztári egyenlegbe, a mely a lehető legpontosabban mutatta a kiadás és a bevétel között levő különbséget.

— **Széchenyi István gróf szobra.** Sopron sz. kir. város és Sopronmegye kezelt fogva 20000 forintot ajánlottak meg Széchenyi István gróf szobrának, a melyet Sopronban kívánának, a milléniumi ünnepség alkalmával felállítani. Amde 20000 forintért bajos megfelelő és méltó szobrot találni. A szoborkeresésre kiküldött bizottság figyelme Izsó szobrász régi műve felé fordult, a mely megfelelne igényünknek és anyagi erőnknek. A bizottság már a múlt hóban készülődött Budapestre, de Baán Endre dr. elfoglaltsága miatt — mint azt akkor meg is irtuk — nem mehetett. Holnap azonban utnak indul a város részéről Bella Lajos és ifj. Storno Ferencz, a vármegye részéről majd esütörtökön megy utának dr. Baán Endre alispán.

A város kiküldöttei körül néznek a végből is, hogy kivel és hogyan festessek meg a városi nagyterem számára ő felsége arcképét.

— **A fogyasztási adóbevallás és a czukorgyárosok.** Közöltük volt nem régebben Lukács miniszter leiratát, a melyben tudatta kamaránkkal is, hogy a fogyasztási adók bevallását számon vető bizottságba ezután maguk az érdekeltek is küldjenek bizalmi férfiakat. A kamara közölte a miniszteri leiratot a czukorgyárosokkal, a kik ma délelőtt ülést tartottak a czinfalvi czukorgyár soproni irodájában (Lenek-féle ház) és elhatározták, hogy majd levélben tudatják a kamarával, kit designálnak bizalmi emberül az adóbevallási bizottságba.

— **A honvédek arcaok létesítését** — mint legjobb forrásból értesülünk — a király megengedte. A zenekarokat — egyelőre csak minden honvédkerületben egy-egy lesz — 1896. január 1-én fogják megalakítani. Eszerint Habrovsky ezredes eszméje, a melyet eleinte pár fővárosi lap, köztük a „P. Ll.“ nem nagy rokonszenvvel fogadott, így mégis meg fog valósulni.

— **Elfogott jegyzőségi irnok.** Közreadtuk mi is, hogy Simontsits Mátyás, a ki a lajta-szt.-miklósi jegyzőnél irnokoskodott, apróbb összegeket sikkasztott és megugrott. Ma elfogták Bécsben.

— **Az ipari felhatalmazottak** ülést tartottak, a melyben a következőkről tettek jelentést: a) az ipariskolai tanulók immár beiratkoztak; az idén 900 az iparos tanulók száma, a kik közül 848 tanköteles;

b) a gyári munkások és iparossegédek számlásai az egészségügyi követelményeknek megfelelőek;

c) Boór András fölemlíti, hogy az iparostületnek és az ezzel kapcsolatos betegsegélyzőpénztárnak ügye még ma sincsen elintézve; elhatározták, hogy majd szorgalmazni fogják;

d) Szóba hozták az ipariroda helyiségét. Egyhanguan odanyilatkoztak, hogy az ipariroda a rendőrkapitányságnak mint elsőfokú iparhatóságnak kiegészítő része, és az új városházában az az anomália, hogy a két helyiség egymástól külön van választva, a mi által az iparosoknak sok kellemetlenségük támad, mikor ide meg oda kell futkosniok. A tárgyalási szoba sem tetszik iparosainknak.

— **A gyermekek órángyala.** Minden szkepticizmus mellett is valami magasabb lény örködő kezének tulajdoníthatni, hogy tegnap Bánfalván egy ügyetlen kezű puskás nem okozott szerencsétlenséget. Nyulakra vadászott a falu mellett, de valahogy eltévedt a golyója, s egy kutyát talált, a melylyel egy kicsike kis gyermek játszott. A kis gyermeknek nem történt semmi baja, de a gondatlan koczavadászsal a rendőrség fog számolni.

— **Pórus járt apostol.** Lapunk f. hó 5-ikén megjelent 229. számában fenti cím alatt közölt újdonsága, melyben az van elmondva, hogy a Színház-kávéházban egy henezegő ficsurat egy helybeli cigánybanda néhány tagja szemtelen és sértő modoráért jól helyben hagyott, Makka y Béla zenekarának is kellemetlenséget okozott, amennyiben állításuk szerint ő nekik imputálják az éjjeli incidenset. A verekedő muzsikuskok Müller zenekarának tagjai voltak, kik ugy látszik akár van okük, akár nincs, nagyon szeretik ütlegekkel kiegyenlíteni a felmerült differenciákat. Jó lenne, ha a főkapitány a heves verü urfiak vérért egy kissé lehtüené.

— **A szanyi erdő titka.** A szerencsétlen Roder István végzetéről már fellebbent a fátyol. Mint levelezünk írja, a vizsgálat kiderítette, hogy a fiatal ember, aki csak az idén végezte az erdészeti akadémiát, öngyilkos volt. Roder István, a ki Rehman szanyi erdőmesternél tartózkodott, hosszabb idő óta búskomor volt. Valami szerelmi csalódás bántotta. Ezt akarta elfeledni, a mikor bejött a kis sopronmegyei faluba, a hol már pár hete tartózkodott. Tegnapelőtt aztán újra felsajoghatott fájón, égve a be nem hegedt seb, s a tragédiának utolsó jelenete mögött is legördült a függöny. A vizsgáló-bizottság, a melyben a csornai járás főszolgabírája, a kir. járásbíró vizsgálo-bírája s a járási orvos volt, már meg is szüntette a nyomozást. A szerencsétlen fiatal embert, a kit a szive hajtott a halálba, holnap fogják eltemetni. Levelezünk még elmondja, hogy Roder Istvánt nem — mint tegnapi számunkban megirtuk — az „Eger“ erdőben, hanem a „Móricz“ erdőben találták meg.

— **Az üzletvilág figyelmébe!** Az üzletkörök figyelmét különösen felhívjuk a „Soproni Ujság—Oedb. Ztg.“ milléniumi hirdetés-bérlésvelvény-könyvecskéire, melyekkel (eltérve a rendes díjszabástól) sokkal olcsóbb árak mellett lehet hirdetni lapunkban. Ezen bérlésvelvény-könyvecskében 1000 cm. térfoglalatnyi szelvény van a mely tetszés szerinti nagyságban és változó szöveggel (csakis magyar, vagy magyar-német nyelvű hirdetési szöveggel) lapunk hétköznapi számaiban 356 napon belül felhasználható. Ily könyvecske ára csak o. é. 10 frt és lapunk kiadóhivatalában, várkerület 121. sz. a. kapható.

— **A rendőrség hírei.** Brutális szomszéd. Schöll Mihály a szomszédjával már régebben rossz viszonyban élt. Tegnap ismét volt valami czivakodás köztük, ami annyira magán-

kívül hozta Schöllt, hogy a háza kapujából megleste a szomszédját, s egy fejszével leütötte. A rendőrség a brutális szomszédot elzárta. — Bö áldás. Tegnap ugyancsak bőven hullottak a jó madarak a rendőrség kezébe. Egész sereg le-tartóztatást ejtett meg, így többek közt elcsukta Teichinger Pált, aki ittasan nagy zenebonát csapott az utcán, Opitz Pált csavargás miatt s Wagner Ferenczet, mert engedély nélkül koldult.

Könyv- és könyvmdai műtermékek, valamint könyvkötészeti munkák a lepcsinosabban és divatos izléssel, olcsó árak mellett beszerezhető Romwalter Alfréd jó hírnevű és az ország elsőrendű versenyképes műintézetében: Sopron, várkerület 121. sz.

Törvénykezés.

A kir. törvényszék polgári felebbezési tanácsa, 1895. évi október hó 12-ik napján nyilvános előadás útján a következő ügyeket intézi el:

7123./P.895 Trimmel József és neje ujteleki lakos felperesnek, Sauerzapf Ferencz és neje ujteleki lakos alperesek ellen ingatlanok birtoka és jogkövetkezményei iránt folyamatba tett rendes perét.

Az ügyet Kolos Jenő kir. törvényszéki bírő adja elő.

Táviratok.

A király itthon.

Gödöllő, október 8. Ő felsége a király ma reggel, Lipót bajor herczeggel, Bécsből ideérkezett. A királyné a kastélyban várakozott a királyra. Az elköltött reggeli után hosszabb sétára indult a királyi pár a harasztai erdőbe. Délután a király és vendége vadászatra mentek.

A képviselőházból.

Budapest, október 8. Vontatott és meglehetősen aprólékosáig menő ülésben tárgyalta le a képviselőház a mezőgazdasági termények hamisításáról szóló törvényjavaslatot.

Az ülés végén Festetics Andor gróf, földmívelésügyi miniszter három jelentéktelen interpellációra válaszolt.

Az első vegyes házasság.

Budapest, október 8. Ma vegyes házasságot kötöttek a helybeli polgári anyakönyvvezető előtt. Haberfeld izraelita vallású színész és Margot kath. vallású színésznő kötöttek házassági frigyét. A tanúk egyike volt Küry Klára, a népszínház ismert primadonnája.

Budapest, okt. 8. (G a b o n a t ó z s d e.)

Buzaajánlat és vásárlási kedv gyenge.

Irányzat csöndes.

A buzafelszállítás 12000 métermázsára rugott.

Más áruban kevés volt az üzlet; az árak

Buza ősze	6.30—32
Buza tavaszra	6.76—77
Rozs tavaszra	6.08—10
Rozs ősze	5.71—73
Tengeri május-juniusra 1896.	4.46—48
Tengeri októberre 1895	5.45—48
Zab tavaszra	5.88—90
Zab ősze	5.36—84
Repcze aug.—szeptemberre 1896	10.95—11.00
Idő: borus!	

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, október 8.

Egységes járadék	100.80	Magyar hitelbank	486.50
Magy. arany-kor.-jár.	131.70	Länderbank	285.90
4% magyar kor.-jár.	99.60	Unionbank	354.50
Magy. földteherm.-köt	98.60	Allamvasut	394.25
Anglo-bank	177.—	Délvasut-részvény	113.87
Oszt. bank-egyesület	171.75	Napoleonkor	9.55
Oszt. hitelbank	404.50	Márka	58.90

A város hivatalos közleményei.

10209/1895. **Hirdetmény**

Mely szerint a sertéstulajdonosok újból felhívattak, hogy sertésloaikat 3 nap alatt, illetve f. évi október 10-ig most már mulhatatlanul fertőtlenítsék, megjegyezvén, hogy a kik az október hó 10-én és 11-én működő bizottság által mulasztóknak találtnak, a törvényszabta legmagasabb büntetéssel fognak sújtatni.

Sopron szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala 1895. évi október hó 5-én.

Glózer József,
r.-főkapitány.

Közgazdaság.

A jegybank kamatlábpolitikája.

Sopron, október 8.

Az osztrák-magyar bank kamatlábpolitikájáról ismét nagyon sokat beszélnek. Csak közelebb emelték fel a hivatalos bankrátát egy egész százalékkal s ma már ismét arról beszélnek beavatott körökben, hogy a jegybank újlag emelni akarja a kamatlábat. Az effektív üzleti kampány most akar javában kifejlődni s a jegybank igyekszik azt minél inkább kihasználni, mert azt nagyon jól tudja a bank, hogy a nagy őszi kampányt még emelkedő kamatlábal sem lehet megakadályozni s így az élénk üzlet után magasabb kamatláb mellett nagyobb adót szedhet a jegybank.

Az osztrák-magyar bank a múlt hó folyamán olyan rendszabályhoz nyult, melyet más hivatalos jegybankok csak a legnagyobb elővigyázatossággal és tapintattal ragadnak meg s a mostanra kiállításba helyezett újabb félperzentos kamatláb eme-

lésnek ismét a tulságosan nagy benyújtásokat akarja okul felhozni.

Ezek a benyújtások az utóbbi napokban csaknem 20 millióra rúgtak s a bank, amint az adóköteles bankjegytartalék forgalomba hozatalának szükségességét látja közeledni, siet ennek kamatlábemelésével elejét venni. De nem veszi tekintetbe azt, hogy mi okozta tulajdonképpen a benyújtásoknak azt a hirtelen felszaporodását. Az üzleti élet fejlődése az utóbbi napokban sem vett olyan mértékeket, melyek megokolnák ezt a rohamot.

A hitelviszonyok már szeptemberben meglehetősen megváltak feszülve; erre vallott a jegybank kamatlábemelése és a magyar piacnak tíz millió tőket engedett át használatra; ugyanez a magyar pénzügyminiszter a jegybanknak is jutott tíz millió forintnyi kamatnélküli kölcsönt s azóta már ismét adott egy magyar banknak egy félmilliót s másoknak is kisebb összegeket. S mindehhez járul még az az óriási benyújtási tömeg, melyről a bank szól s a banknak e nagy rendelkezési tőkék mellett is adóköteles jegyeihez kell majd nyulnia.

Ilyen nagy tőkéket talán még sem igényelnek az effektív üzletek s ennek az óriási pénzeszközletnek csak az lehet az oka, hogy miután a múlt hónapban a bank médiókor kinos helyzetet idézett elő váratlan kamatláb fölemelésével, sietnek egy jövőendő kamatláb fölemelést benyújtásaikkal megelőzni. A bank pedig még beszélget is erről a kamatlábemeléséről, hogy ezáltal még nagyobbá tegye a pénzeszközletet.

Talán jó volna, ha a jegybank kijelentené hivatalosan, hogy egyelőre nem szándékozik a bankrátát emelni még ha a rá köteles jegyek

kerülnek is forgalomba, mert az 5 és fél százalékos kamatláb már csak még sem illenék a mai viszonyok között s azok az adóköteles bankjegyek is csak arra valók, hogy forgalomba kerüljenek. Ha pedig a pénzügy megbízhatnék abban, hogy a bankrátá emelkedni nem fog, bizonyára a benyújtások is esőkennének.

S hogy utóvégre az adóköteles bankjegyek forgalma sem teszi szükségessé az újabb emelést, azt maga a bankjegy is megmutatta, például tavaly, mikor szeptemberben az adóköteles bankjegyek forgalma ellenére sem emelték a 4 százalékos rátát. (—1.)

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.15 délután, 6.45 este.

Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este.

Érkezés Bécsből: 9.18 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este, 9.51 este.

Érkezés Győrből: 9.21 délelőtt, 3.04 délután, 8.25 este.

Déli vasut.

Indulás Bécs-felé: 6.00 reggel, 7.23 reggel, 10.55 délelőtt, 2.20 délután, 6.18 este.

Érkezés Bécsből: 7.08 reggel, 9.18 délelőtt, 4.20 délután, 7.49 este, 10.43 este, 1.37 éjjel.

Indulás Szombathely-felé: 9.28 délelőtt, 4.37 délután, 7.55 este, 10.55 este.

Érkezés Szombathelyről: 5.47 reggel, 7.18 reggel, 10.43 délelőtt, 6.08 este.

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter Alfréd

Die Buch- und Kunstdruckerei
Alfred Romwalter,
Oedenburg, Grabenrunde 121,
liefert Drucksorten aller Art je nach Wunsch
in einfacher oder reichlicher Ausstattung.

Anton Innerebner,
Innsbruck, M.-Theresienstr. 10,
erstes Special-Tiroler-Loden-Geschäft.
Größtes Versandhaus garantiert echter
Tiroler Loden,
Havelocks, Wettermäntel, Mützen, Jacken etc.
Vollständige Touristen-Ausrüstung
en gros. Muster und Kataloge gratis. en detail.

Im französischen Bräutepensionat

Präparat für Hochzeiten

1.1. belagte Privatdau für französische u. englische Brautpaare in Wien, 1. Schwertgasse 4. erlebten die Brautpaare in praktischer Weise in kurzer Zeit perfekt französisch und englisch elegant sprechen, als ob sie es in Paris und London gelernt hätten. Näufige Preise. Ausgezeichnete Empfehlungen. 760

Josef Estermann,

Seifen-, Toiletteseifen- u. Parfumerie-Fabrik

Urfahr, Maximilianstrasse 10.

Neu!

Estermanns Bärenseife

per Stück 20 Kr.

Estermanns Bärenseife hat in ganz kurzer Zeit durch ihre sehr milde Wirkung auf die Haut, da sie dieselbe nicht nur erfrischt und belebt, sondern auch zart und geschmeidig erhält, einen bedeutenden Erfolg errungen.

Höchster Glyceringehalt, exquisites Parfum, gefällige Form sind die Hauptvorzüge der Bärenseife, welche in jeder Hinsicht allen an sie gestellten Anforderungen entspricht.

Eigene Erzeugnisse von allen Sorten Toiletteseifen in den verschiedensten Gerüchen.

575

Első soproni serfőzde- és maláta-gyár részvénytársaság.

Hirdetés.

Tisztelettel van szerencsénk értesíteni, miszerint úgy a sör-, mint a malátagyártást a jövő hónap elején megkezdjük.

Midőn erről a tisztelt fogyasztókat és a n. é. közönséget értesíteni bátrak vagyunk, tudatjuk Sopron sz. kir. város és Sopronvármegye t. cz. gazda- és birtokos közönségével, hogy **előjegyzéseket** a malátahizlálásnál kitűnően alkalmazható hulladékok, mint **sörseprő** stb. megrendelésére már a mai naptól kezdve, mindennap délelőtt 9—12 és délután 3—6 óra közt a sörgyári irodában elfogadunk.

Sopron, 1895. évi október hó 3-án.

Az igazgatóság.

Erste Oedenburger Bierbrauerei- u. Malzfabriks-Aktien-Gesellschaft.

Kundmachung.

Wir bringen hiemit zur höflichen Anzeige, dass wir sowohl mit der Bier-, als auch Malzfabrikation Anfangs nächsten Monats beginnen. Indem wir uns erlauben, die geehrten Herren Consumenten und das p. t. Publikum zur gefl. Besichtigung unseres Etablissements höflich einzuladen, verständigen wir die Herren Oekonomen und Wirtschaftsbesitzer der königl. Freistadt Oedenburg und des Komitates, dass Anmeldungen zum Bezuge unserer für Viehhaltung vorzüglichsten **Abfälle**, als **Biertreber** etc. vom heutigen Tage an täglich in der Brauerei-Kanzlei von 9—12 Uhr Vormittags und 3—6 Uhr Nachmittags entgegengenommen werden.

Oedenburg, am 3. Oktober 1895.

Die Direktion.